

Mukəddəs Kitab

Injil 25-qisim

«Yuḥanna «3»»

© Mukəddəs Kitab 2012

CC BY-SA 4.0

www.mukeddeskalam.com

«Uyşurqə Kalam Tərijimisi»

Injil 25-qism

«Yuhanna «3»»

(Rosul Yuhanna yazoqan uqinqi maqtup)

Kirix soz

Bu qisqa hatning mu'ellipi rosul Yuhanna. Hat ozi jama'attiki Gayus isimlik bir kerindaxka yeziloqandur. Hatkə qarioranda, Gayus «Kiqik Asiya» (hazirki Turkiya)diki malum bir jamaatkə mas'ul bir yetakqi idi. Bizningqa birnəqqə yil burun rosul Yuhanna Gayusning etikaq yolioqa kirixining wasitiqisi bolojanidi (qunki u bir ketim Gayuska «mening balilirim»din birining supitida soz kilidu (4-ayət)).

Hatni yezixning arqa korunuxi mundak: — birnəqqə kerindax Yuhanna hizmat kiliwatkan jamaatning ozi yaki uningoqa yekin turoqan jamaatlar arisidin qikip, hux hawəni tarkitixka yol alojanidi. Ular birinqi ketim sapər kilojanda Gayus wə u hizmat kiliwatkan jamaattikilergə yolukup kelip, ular taripidin kutuwelinoqan. Yuhannaning yenioqa kaytip kəlgəndə ular tabiiy halda uningoqa wə jamaattikilergə Gayusning mehmandostlukı, xundakla sapirigə yardəm bərgənliki toqruluk guwahlik bərgən.

Ular hazir yənə bir ketimlik «hux hawər tarkitix sapiri» uqun yoloqa qikmakqi. Xuning uqun Yuhanna uxbu hatni yezip ularoqa: «Gayusning yurtidin otkininglarda uningoqa buni tapxurup beringlar» dəp tapiliojanidi. Hatning maksiti Gayustin bu kerindaxlarning sapərni dawamlaxturuxioqa yənə bir ketim yardəm berixkə otunux wə rioqbətləndüruxtın ibarət idi. Demisəkmü, hat həmmimizni hux hawər hizmitidə «yoloqa qikkan» kerindaxlirimizoqa ohxaxla yardəm berixkə jekilaydu.

Xu kerindaxlar iqidə bəlkim Gayus tonumaydioqan biri, yəni Demitrius isimlik kerindax bar idi (12-ayət) wə hat uningoqa Demitriusni təwsiyə kilip tonuxturidu. Demitrius bu «hux hawər ətriti»ning mas'ulimu?

Hat Gayuska yənə Diotrəpəs degən birsi toqruluk aqahlanduridu. Diotrəpəs bolsa Gayus turoqan jayoqa yekin yurttiki baxka bir jamaat iqidə kəzgə kəringən, əzini qong tutidioqan bir kixi bolsa kerək. Yuhannaning Diotrəpəs toqruluk ərzi Diotrəpəsning «sahta təlimqi» ikənlikidin əməs, bəlkı uning hakawurluk kilip, jamaat üstigə hokukwazlik kilojanliki uqundur. Halbuki, birkim towa kilmay hakawurlixiwərsə, ahir berip sahta təlim berixkə baxlaydu. Səwəbi, hakawur kixi haman əzining əskiliki uqun bahənə izdəp həqiqətni burmilaydioqan bolidu. Iblisning ozi əslidə xundak hakawurlixixi bilən ahirida bügünki yaloqanqi halitidə kəloqan əməsmü?

Hætning məzmuni: —

1. Duayisalam (1-4-ayətlər)
2. Gayusni təripləx (5-8-ayətlər)
3. Diotrəpəsning qilmixliri (9-11-ayətlər)
4. Demitriusni təriplix (12-ayətlər)
5. Ahirkı söz (13-15-ayətlər)

Yuhanna «3»

«Rosul Yuhanna yazoqan üqinqi mäktüp»

1¹ Mänki aqsakal özüm həkikəttə səygən səyümlük Gayuska salam!² I səyümkük dostum, jening gülləngəndək, həmmə ixliringning güllinixigə wə teningning salamət boluxioqə tiləkdaxmən. ³ Kərandaxlar kelip, səndə boloqan həkikət toqruluk guwahlik bərgəndə, mən intayin bək huxallandim; qünki sən həkikəttə dawamlıq mengiwatisən. ⁴ Manga nisbətən, əziz balilirimning həkikəttə mengiwatkanlıqını anglaxtinmu qong huxallik yoxtur.

Hux həwər hizmitidə bolidoqanlaroqə yardəm berix

⁵ Səyümlük dostum, yeningoqə baroqan kərandaxlaroqə (gərqə ular sanga natonux bolsimu) kıləqanliringning həmmisidə ihlasmənlikə ispatlinidu. ⁶ Ular jamaət aldida sening bu mehir-muhabbiting toqrisida guwahlik bərdi. Ularni yənə Hudaning yolioqə layik səpirigə uzitip qoysang, yahxi kıləqan bolisən. ⁷ Qünki ular səpərdə yat əllik etikadsizlardin heq nemə almay, xu mubərək nam üqün yoloqə qikti. ⁸ Xunga, həkikət bilən hizmətdax bolup täng ixligüqi bolux üqün biz xundaklarni kollap-quwwətliximizgə toqra kelidu.

⁹ Bu toqruluk jamaətkə mäktüp yazdim. Lekin ularning arisida özini qong tutup, jamaətkə bax bolux təməsidə boloqan Diotrəpəs bizni qəbul qılmaydu. ¹⁰ Xuning üqün mən baroqanda, uning kıləqan əskiliklirini, yəni uning bizning üstimizdin kıləqan rəzil səzliri bilən oqaywitini yüzigə salimən; u uninglik bilənla tohtap qalmaydu, yənə səpərdiki kərandaxlarni qəbul qılmayla

1:2 «I səyümkük dostum, jening gülləngəndək, həmmə ixliringning güllinixigə wə teningning salamət boluxioqə tiləkdaxmən» — «jeningning gülləngəndək...»: — demək, Gayusning iqi dunyasi intayin bay, rohiy baylikliri nəhayiti kəp. — Bu ayatə kərioqanda, Hudaning öz pərzəntilrigə boloqan iradisini omumən eytkənda ularning tenining saqlam boluxi, degili bolidu.

1:3 «səndə boloqan həkikət toqruluk guwahlik bərgəndə,...» — yəni «sening toqrangdə həkikət boyiqə guwahlik bərgəndə,...».

1:4 «Manga nisbətən, əziz balilirimning həkikəttə mengiwatkanlıqını anglaxtinmu qong huxallik yoxtur» — «əziz balilirim»: — bu ayatın bizgə roxəni, Gayus (bəlkim heli burunla) rosul Yuhanna arklilik hux həwərnı qəbul kıləqan wə xundakla uning «əziz baliliri»din biri bolup qəloqan.

1:5 «Səyümlük dostum, yeningoqə baroqan kərandaxlaroqə gərqə ular sanga natonux bolsimu kıləqanliringning həmmisidə ihlasmənlikə ispatlinidu» — bu kərandaxlar jamaətlərgə təsəlli-riqəbat yətküzüx, təlim berix wə hux həwərnı tərkitix üqün yaqə yurtlaroqə qikqan. 7-ayətni kəring.

1:6 «Ular jamaət aldida sening bu mehir-muhabbiting toqrisida guwahlik bərdi» — «jamaət» muxu yərdə muallipning öz jamaətni kərsətsə kerək. «Ularni yənə Hudaning yolioqə layik səpirigə uzitip qoysang, yahxi kıləqan bolisən» — «Ularni ... səpirigə uzitip qoysang,...»: — bu ayətning həwirigə kərioqanda, bu kərandaxlar hux həwərnı tərkitixə qikqanda, burun bir kətim Gayus tərripidin küttuwəlinəqan. Xuningdin keyin ular Yuhannaning, xundakla öz jamaətning yenioqə qaytip kəldi, Gayus toqruluk guwahlik bərdi. Ular hazır kəytidin səpərgə qikqan, Yuhanna Gayuska yazoqan uxbu hətni bəlkim səpərgə qikqanlar Gayuska tapxuruxka elip baridu.

1:7 «Qünki ular səpərdə yat əllik etikadsizlardin heq nemə almay, xu mubərək nam üqün yoloqə qikti» — «yat əllik etikadsizlar» muxu yərdə «yat əlliklər» yəni «yat əllər» degən səz bilən ipadiliniđu. Adəttə bu səz «Yəhudiy bolmioqan əllər»ni kərsətidu, ləkin muxu yərdə «etikadsizlar» degən kəqmə mənida ixlitilidu. — «Xu mubərək nam üqün» — grek tilida pəkət «nam» bilən ipadiliniđu; qünki Yuhanna wə xu kərandaxlar üqün pəkət birlə nam məwjut idi (yəni birdinbir Məsihning namidur). Məsələn, «1Yh.» 2:12nimu kəring).

1:8 «Xunga, həkikət bilən hizmətdax bolup täng ixligüqi bolux üqün biz xundaklarni kollap-quwwətliximizgə toqra kelidu.» — «həkikət bilən hizmətdax bolup täng ixligüqi bolux üqün» — buningoqə kərioqanda «həkikət» degən ibarə «Həkikətning Rohi», yəni Mukəddəs Rohning Özini kərsətidu.

— «Kollap-quwwətləx» — grek tilida «qəbul qilix»degən peil bilən ipadiliniđu wə əydə kütiwəlixini qəqum öz iqiğə alidu. — «Biz xundaklarni kollap-quwwətliximizgə toqra kelidu» — bu ayəttiki «biz» xübhəsiszki, barlik etikədqılarnı öz iqiğə alidu.

1:9 Bu toqruluk jamaətkə mäktüp yazdim. Lekin ularning arisida özini qong tutup, jamaətkə bax bolux təməsidə boloqan Diotrəpəs bizni qəbul qılmaydu — roxəni, bu ayəttə tiləqə elinəqan «jamaət» Yuhanna yəni Gayus bilən munasiwətlilik jamaət əməs, bəlkı Gayus turoqan yurtka yəkin jaylaxqan bir jamaət idi.

«Yuhanna «3»»

kalmay, qobul qilmaqchi boloqanlarnimu tosidu wə hətta ularni jamaəttin qoqqlap qikiriwatidu..

¹¹ I səyümlük dostum, yamanliq̄tın əməs, yaxxilik̄tın ülgə aloq̄ın. Yaxxilik̄ kiloquqi Hudadindur. Yamanliq̄ kiloquqi Hudani heq̄ kərmigəndur..

¹² Demetriusni bolsa həmməylən, hətta Həq̄ikətning əzi yaxxi guwahliq̄ berip tərīpləydu. Bizmu uningə q̄ guwahliq̄ berimiz wə guwahliq̄imizning həq̄ikət ikənlikini sənmu bilisən..

¹³ Sanga yazidioq̄an yənə kəp səzlim bar idi; lekin kələm bilən siyahni ixlətkəndin kərə..

¹⁴ Sən bilən pat arida didar kərūxūxni arzu q̄limən; xu qaojda dərəkəmdə səzliximiz. ¹⁵ Sanga hatirjəmlik yar boləy! Dostlardin sanga salam. Sənmu u yərdiki dostlarə q̄ isim-famililiri boyiq̄ məndin salam eytkəysən.

1:10 «Xuning üq̄ün mən barəq̄anda, uning kiloq̄an əsilik̄lirini, yəni uning bizning üstimizdin kiloq̄an rəzil səzliri bilən oq̄əyuitini yūzīgə salimən» — «yūzīgə salimən» grek tilida «əslitimən» bilən ipadilinidu. Yuhanna bu yamanliq̄ni Diotrəpəstin baxkə heq̄kingə əslətməydu! «U uninglik̄ bilənla tohtap kalmaydu, yənə səpərdiki kərindaxlarni qobul qilmayla kalmay...» — bu «kərindaxlar» yukirida tilə q̄ elinoq̄an hux həwərnı tərkitix üq̄ün yoloq̄a qik̄kan kərindaxlardur. «... kərindaxlarni qobul qilmayla kalmay, qobul qilmaqchi boloq̄anlarnimu tosidu wə hətta ularni jamaəttin qoqqlap qikiriwatidu» — Diotrəpəsnıng jamaətkə əksəq̄al boloq̄an-bolmioq̄anliq̄i enik əməs, ixk̄lip jamaət iq̄idə heli təsiri bar adəm bolsa kərək.

1:11 Zəb. 37:27; Yəx. 1:16; 1Pet. 3:11; 1Yuha. 3:6.

1:12 «Demetriusni bolsa həmməylən, hətta həq̄ikətning əzi yaxxi guwahliq̄ berip tərīpləydu» — mumkinq̄iliki barki, Demetriusning əzi Yuhannaning yenidin yoloq̄a qik̄kan «hux həwərqi kərindaxlar»ning biri (hətta ularning baxliq̄i) idi. —«Həq̄ikətning əzi... guwahliq̄ beridu» — Bizningə muxu yərdə «həq̄ikət» xūbhışizki, «Həq̄ikətning Rohi», yəni Məkəddəs Rohning əzini kərsitidu. Demək, Məkəddəs Roh bilən toloq̄an hər bir kixi Demetrius bilən uqraxkanda, əzining rohida Demetriusning kəndə adəm ikənliki toqruluk̄ Məkəddəs Rohın boloq̄an guwahliq̄i bolidu. «Qoxumq̄ə sez»imizni kərūng. —«həq̄ikət ikənlikini sənmu bilisən» yaki «həq̄ikət ikənlikini silərmu bilisilər».

1:13 «lekin kələm bilən siyahni ixlətkəndin kərə, ...» — grek tilida «lekin siyah wə kələmni ixlətkəndin kərə, ...» deyilidu.

1:13 2Yuha. 12.

1:15 «Sanga hatirjəmlik yar boləy! Dostlardin sanga salam» — «dostlar» Yuhannaning yenidiki barliq̄ kərindaxlarni kərsətsə kərək. Yuhanna «sening dostliring» yaki «mening dostlirim» deməydu. Həq̄ikiy kərindax bolsa hər bir baxkə kərindaxkə, yəni Hudani səyq̄ülərnıng həmmisigə dosttur. Sənmu u yərdiki dostlarə q̄ isim-famililiri boyiq̄ məndin salam eytkəysən» — yukirida eytk̄nimizdək, «dostlar» muxu yərdə Gayusning yenidiki barliq̄ kərindaxlarni kərsitidu.

Qoxumqə söz

(1:12)

«Demitriusni bolsa həmməylən, hətta Həqiqətning Əzi yahxi guwahlik berip təripləydu. Bizmu uningqə guwahlik berimiz wə guwahlikimizning həqiqət ikənlikini sənmu biləsən».

Bu ayəttiki «**Həqiqətning Əzi** (Demitrius toqruluk) ... **guwahlik beridu**» degən kizik uqurni oquqanda bəzi oqurmənlər uningdin atlap ətüp ketixi mumkin.

Az bolmioqan alimlar bu sözlərnin mənisi üstidə pəkət: —

«Demitrius həyatini həqiqət iqidə ətüküzidu; xuning bilən hər bir kəz igisi uningda xundak yolda namayan bolqan həqiqət arqilik uning qandak adəm ikənlikini kərələydu» dəydu.

Gərqə bu bayanni rast (wə xundakla Yuhannaning kərsətkən mənisi xuni öz iqiğə alidu) dəp ətirap kilsaqmu, Yuhannaning uxbu sözlirining addiy wə toluq mənisi bolsa: — Həqiqət xəhs süpitidə xundak guwahlik beridu, dəp qaraymiz. Xu xəhs bolsa Mukəddəs Rohtur, yəni barlik Hudani səyğüqilərdə makan tutqan «Həqiqətning Rohi»din baxqa heqkim əməstur. Dər wə bəz «1Yh.» 5:6də «**Bu ixlarqə guwahlik bərgüqi bolsa Rohtur, qünki Roh Əzi həqiqəttur**» dəp oquymiz.

Əmdi kim Rohning xundak guwahlikini angliyalaydu, qüxinələydu? Dəl xu rohqa tolduruloqlar əməsmu? «1Yh.» 5:10də Mukəddəs Roh mənnggülik həyat toqruluk bu həyat igilirigə guwahlik beridu, deyilidu. Rosul Pawlus bizgə «Rim.» 8:16də ohxax həwərnə eytidu. Ahirki xu ayəttə yənə, Mukəddəs Rohning insanlarqə Hudaning guwahlikini yətküzüxi ularning insaniy rohi yaki wijdani arqilik bolidu, dəp kərsətilidu («Rim.» 8:16nimu kəring).

Xunga Hudaning Mukəddəs Rohi təripidin kəlgən, jamaətkə **biwasitə** yətküzüp ata kilinidioqan **guwahlik bar** dəp ixinimiz. Bu guwahlik heq bolmioqanda **bəzi əhwalda** Hudani həqiqiy səyğən adəmlər toqruluk berilidu, wə hətta daim berilixi mumkin. Əzimizning tuyoqun, sezimqan bolmaslikimiz wə gallikimiz tüpəylidin bu guwahlikni səzməy kəliximiz mumkin. Wəhalənkə, adəmlər bilən bardi-kəldi kəlojinimizda ularning qandak adəm ikənliki yürüturuxi arqilik həman bilinidu (Rəbbimizning: «**Ular**ni (yəni sahta yaki həqiqiy pəyğəmbərlərni) **əzliri qikəroqan mewisidin pərk ətələysilər**» deginidək; «Mat.» 7:20ni kəring). Həlbuki, bəzi əhwallarda (bolupmu birsə jamaəttiki kərinidixi üstidin xikayət kəlojinida) Hudaning awazini biwasitə anglax intayin zərür boluxi mumkin. Kim bislun, Yuhannaning Demetriuska qaratqan bu təripləydioqan guwahlik birsining Demetriusning üstidin kəloqan səwəbsiz birər ərzigə rəddiyə berix üqünmu tehi?

Bundak rohiy guwahlikni anglax rosul Pawlus eytkən «**rohlarni pərk etix**» degən rohiy iltipət bilənmu ziq munasiwətlitkur («1Kor.» 12:10). Bu iltipət pəkət yaman rohlarning (jinlarning) hərəkətləri (bar bolsa)ni pərk etix bolupla qəlməy, bəlkə bəzidə məlum insanning tüp məhiyyitini (rəzil bolsun, pəzilətlilik bolsun), yəni uning rohi iqidə nemə dunya bar ikənlikini pərk etixin ibarəttur.